

SANOMAT Seurakunta

1/2020 www.salonseurakunta.fi 3.2.2020

YHTEISVASTUU

SINÄ RIITÄT
HYVÄÄN VANHEMMUUTEEN.

*Vanhaa ja uutta
vauvojen nimi-
suosikeissa s. 3*

*Nuoren seurakunnan
veisut tekevät
vaikutuksen s. 4-5*

*Perhe-elämää
viiden sukupolven
ajalta s. 8-9*

Vaikuttamisen ja sopeutumisen tiellä

Pääkirjoitus

Ristiin rastiin

Uuden vuosikymmenen koittaessa on tapana tehdä tiliä menneestä ja pohtia tulevaa vuosikymmentä, hahmotella tulevaisuuden visioita ja valmistautua ennakoituihin muutoksiin. Seurakunnassa on jälleen aloitettu uuden kolmivuotiskauden strategian toteuttaminen. Kolme vuotta on lyhyt aika, siksi tällaisten strategioiden on syytä ohjata toimintaa paljon pitemmälle ulottuvien visioiden mukaisesti.

Seurakunnan elämässä vuosikymmenkin on verraten lyhyt ajanjakso. Jossakin taustalla on siksi hyvä olla näkemyksiä, jotka ulottuvat ehkä puolenkin vuosisadan päähän. Kuluneen sanonnan mukaisesti ennustaminen on aina vaikeaa, erityisesti tulevaisuuden. Tulevaisuuteen varautuminen ei kuitenkaan ole kristallipalloon katsomista, vaan päätöksenteko pohjautuu menneeseen kehitykseen, väestöennusteisiin ja kaikkeen siihen tietämykseen, jonka varaan tulevaisuuden näkymät voidaan rakentaa.

Niin Salon kaupungissa kuin seurakunnassa on tarpeen taistella ennusteita vastaan. Tähän on varmasti aivan realistisia perusteita. Tulevaan varautuminen on kuitenkin perustuttava tämänhetkisten skenaarioiden varaan.

Tässä lehdessä on esillä joitakin tilastotietoja menneeltä vuodelta. Seurakunnan kannalta kehityksen suunta on kohtalaisen selvä. Kaikkeen siihen, mihin voidaan vaikuttaa, pitää yrittää vaikuttaa – mikä taas ei ole omissa käsissä, siihen on osattava sopeutua. Joitakin osin kehitystä voidaan ehkä hidastaa, mutta suunta on silti sama, nopeus vain vaihtelee.

Jos strategiasta nostaa esille joitakin kehityssuuntia, liittyvät ne ennen kaikkea toiminnan kohdistamiseen seurakuntalaisten vaihtuviin tarpeisiin, henkilöstön käytön laaja-alastamiseen ja resursointiin seurakunnan ikärakenteen muuttuessa sekä kiinteistökannan ajanmukaistamiseen ja pienentämiseen käyttötarpeen muuttuessa tai vähentyessä. Entistäkin ajankohtaisempaa kiin-

nitetään erityistä huomiota ympäristönsuojeluun ja ilmastonmuutosta rajoittaviin toimenpiteisiin.

Aivan oma haasteensa on edelleen tukea kulttuurista muutosta seurakuntalaisvastuun jakamisessa ja jäsenyyteen sitoutumisessa. Seurakunnan toiminnan moninaisuudesta huolimatta strategia painottaa yhteistä perustaa: sanomaa armollisesta Jumalasta, elämän kestävästä perustasta sekä niin lähimmäisistä kuin ympäristöstäkin huolehtimisesta.

Tämän lehden sisällöstä voisi nostaa esille erityisesti alkamassa olevan Yhteisvastuukeräyksen, joka on saavuttanut seitsemänkymmenen vuoden iän. Keräys ilmentää hyvin seurakunnallista yhteisvastuuta ja toimivaa yhteistyötä kansalaisjärjestöjen välillä. Keräyksen aiheet ovat aina olleet hyvin ajankohtaisia, niin tänäkin vuonna.

Yhteisvastuun yhteistyökumppaneina kotimaan kohteissa ovat Mannerheimin lastensuojeluliitto ja Pelastakaa lapset ry. Keräysvaroilla pyritään vaikuttamaan perheiden hyvinvointiin nimenomaan vanhemmuutta tukemalla. Lasten ja nuorten syrjäytymisvaara ei ole ainoastaan taloudellinen kysymys, vaikka tietysti sitäkin. Yhtä lailla on kyse perheyhteydestä ja vanhemmuudesta. Aihe ei ole seurakunnalle vieras. Onhan moninainen perhetyö yksi seurakunnankin jatkuvista kehityskohteista, myös uudessa strategiassa, jossa kasvatustyö on nostettu keskiöön.

Timo Hukka
kirkkoherra

Jouko Pukari 1942–2019 Väsytön keskustelija

Nekrologi

Nivalassa 23.11.1942 syntynyt Jouko Pukari tiesi jo kouluvuosiinsa tähtäävänsä papin uralle. Teologiset opinnot suorittuaan hän sai pappivihkimyksen 1968, ja ensimmäinen papinpaikka oli kotipitäjänsä. Vuosiksi 1969–76 Pukari siirtyi Pieksämäelle Sisälähetysseuran oppilaitoksen opettajaksi ja sittemmin johtajaksi.

Savo ja opetustyö jäivät välivaiheeksi. Vuonna 1977 alkoi vuosikymmenten työ kirkkoherrana Varsinais-Suomessa: Särkisalossa 1977–90, Salo-Uskelassa 1990–2008 ja lopulta yhdistyneessä Salon seurakunnassa sen tuulisina alkuvuosina 2009–2011.

Puolionsa Helenan Jouko Pukari oli tavannut opiskeluvuosiensa Helsingissä. Häitä vietettiin helluntaina 1966.

Perhe kasvoi Pieksämäen vuosina kuusi-henkiseksi. Kun nuorin tytär sitten syntyi vain muutama päivä Särkisaloon muuton jälkeen, perheessä oli ”neljä lasta ja poika”, kuten Jouko Pukari sanaili meitä toimiston naisväkeä narkästyttääkseen. Muuten puheista kävi kyllä ilmi, että kaikki viisi olivat isälle yhtä tärkeitä. Lapsenlapsia on 12, kaksi tyttöä ja kymmenen poikaa.

Jouko ja Helena Pukaria yhdistivät herännäishenkinen elämäntapa ja sama syntymävuosi. Lukeminen ja maailmanmenon seuraaminen kuului kummankin har-

rastuksiin, pariskunta kertoi 40-vuotishääpäivän tienoilla tehdyssä haastattelussa.

Työtoverien oli helppo havaita Jouko Pukarin kiinnostus niin maailmanmenoon, Suomen politiikkaan, yhdistystoimintaan kuin kirjoihin. Sihteerinsä hän antoi ymmärtää, että Suomen Kuvalehteä tilaamatta ei käy sivistyneestä ihmisestä.

Vakava suhtautuminen papin työhön ei tehnyt Jouko Pukarista tosikko. Hänellä riitti loputtomasti tarinoita ja kaskuja, joista parhaat ehdittiin vuosien mittaan kuulla useaan kertaan.

Viimeinen työrupeama suuren Salon seurakunnan johdossa ei ollut keveä paikka. ”Salon kokoisessa seurakunnassa kirkkoherra tasapainottelee hengellisen ja maallisen johtajuuden sekä yhteisten ja alueellisten tarpeiden kiikkulaudalla”, Jouko Pukari sanoi eläkkeelle lähdön kynnyksellä.

Kiikkulaudalta poistuneelle oli luvassa mieluista tekemistä eläkekotia remontoimassa, mutta huolettomat eläkevuodet päättyivät ennen aikojaan. Ensin sairastui Helena-puoliso, joka menehtyi v. 2017, ja myös Jouko Pukarin terveys oli pettänyt. Hänet saatettiin haudan lepoon Uskelan kirkossa 23.11.2019, päivänä jona hän olisi täyttänyt 77 vuotta.

Ulla-Maija Kytölä
kirkkoherran sihteeri 1997–2010

Jouko Pukarin MUISTOSEURAT

Su 9.2. Särkisalossa.
Messu kirkossa klo 10,
kirkkokahvit ja seurakuntakodissa.

Tervetuloa!

Miksei messua kuulu?

Jumalanpalvelus Uskelan kirkosta radiointiin sunnuntaina 29.12. viimeistä kertaa taajuudella 88,2. Vuosia jatkuneen ja hyvin monien kuunteleman lähetyksen päättyminen johtui muutoksista paikallisradion toiminnassa. Radiointiin tarvittavaa taajuutta ei ollut enää käytettävissä.

Seurakunta selvittää parhaillaan vaihtoehtoja, joilla radiointia voitaisiin jatkaa – parhaassa tapauksessa muualta kuin vain Uskelan kirkosta. Ratkaisun toivotaan löytyvän kevään aikana.

Vaikka suorat radiolähetykset ovat tauolla, useimpia Uskelan jumalanpalveluksia voi nytkin kuunnella jälkikäteen. Tallenteet löytyvät seurakunnan verkkosivuilta.

Seurakuntasanomat

Seurakuntasanomissa on tämän vuoden alusta tapahtunut muutama muutos. Lehden ulkoasua on jonkin verran uusittu, ja lehti jaetaan koteihin sanomalehtien varhaisjakelun mukana. Jakopäivät ovat lauantai ja sunnuntai. Mainoskieltoalouksiin lehteä ei tälläkään jakelumoodolla ole lupa toimittaa. Varhaisjakelun ulkopuolelle jääville katvealueille Seurakuntasanomat lähetetään osoitteellisesti. Lehteä toimitetaan saataville myös kirjastoihin ja seurakunnan toimitiloihin.

Seurakuntaa numeroina

Salon seurakunnassa oli viime vuoden päättyessä 38 895 jäsentä; vuosi sitten jäseniä oli 39 697. Kirkkoon kuuluu nyt 75 % salolaisista. Koko Suomessa vastava luku jää alle 70 prosenttiin.

Jäsenmäärää vähensi eniten se, että kuolleita (542) oli 339 enemmän kuin kastettuja. Kirkosta erosi 424 henkilöä ja kirkkoon liittyi 137, joten tästä kertyi miinusta 287 henkilön verran.

Seurakuntaan muutti toistatuhatta henkilöä, mutta pois vielä enemmän, vähennystä 172. Vuosi sitten muuttotappio oli jäsenmäärän suurin vähentäjä, tällä kertaa siis pienin.

Seurakuntalaiset solmivat avioliittoa kirkollisesti 82 ja siviilisti 65. Avioliiton kirkollisia siunaamia toimitettiin yhdeksän. Eronon päättyi 107 avioliittoa.

Kirkollisten vihkimisten sesonkia olivat jälleen kesäkuukaudet. Yli 80 % vihkimisistä ajoittui kesä-syyskuulle. Suosituin oli elokuu (27). Maaliskuussa kukaan ei halunnut mennä naimisiin.

Seurakunnan jäsenistä oli vuoden 2020 alkaessa ruotsinkielisiä 458 ja venäjänkielisiä 172. Muu kuin suomi, ruotsi tai venäjä oli äidinkielenä 123:lla. Viimeksi mainittuun joukkoon sisältyy lähes parikymmenen kielen edustajia.

Väinökin on täällä taas

ULLA-MAIJA KYTÖLÄ

Uiime vuonna Salon seurakuntalaisiksi kastettujen parinsadan vauvan suosituimmat ensimmäiset etunimet ovat Emil, Noel ja Väinö, kukin näistä neljän pojan nimenä. Tyttöjen joukossa ei neljää samannimistä ole ollenkaan. Kolme edustajaa on nimillä Aada, Alina, Elias, Ella, Leni ja Linnea.

Kastettujen toisten etunimien suosikit ovat pääosin perinteisiä, kärjessä Maria (6), Juhani (4), Mikael (4) ja Olavi (4). Kolmella lapsukaisella on toisena etunimenä Amanda, Elias, Johannes, Matilda, Onni tai Tapio.

Yli puolella lapsista – 115:llä – on kolmaskin etunimi. Sillä listalla ovat ylivoimaisina ykkösinä Juhani (9) ja Johannes (7). Viisi edustajaa ovat saaneet Aleksandra, Antero, Olavi, Sofia ja Tapio.

Nimilain uudistuksen sallima mahdollisuus antaa lapselle neljäskin etunimi ei näytä toistaiseksi saaneen täällä kannatusta, sillä vain yhdellä kastetuista vauvoista on neljä nimeä. Yhteen etunimeen on tyydytty kahden vauvan kohdalla.

Salolaisille vauvoille annettuja valtakunnallisestikin harvinaisia nimiä ovat ainakin Evianna, Magna, Melena ja Peeda. Näitä on Väestötietokeskuksen tilastossa koko 2010-luvun ajalta vain muutamia.

Kesätöitä ja kausitöitä

KESÄTYÖNTEKIJÖITÄ HAUTAUSMAILLE

Kesätyöt Salon seurakunnan hautausmaille alkavat 1.6. ja työtä on tarjolla enintään kahdeksan viikon ajaksi. Hakijan pitää olla vähintään 16-vuotias. Tehtäviin kuuluu kukkien istutusta ja hoitoa, ruohonleikkuuta ja muuta hautausmaiden kauniina ja siistinä pitämistä.

KAUSITYÖNTEKIJÖITÄ HAUTAUSMAILLE

Hautausmailla on myös kesäaikaa pidempiä työpaikkoja. Kausityöntekijöiden työ alkaa jo ma 20.4. ja päättyy lokakuun lopulla. Koulutus ja kokemus puutarha-alalta ovat hakijalle eduksi.

KAUSITYÖNTEKIJÄ KUNNOSSAPITOON

Kiinteistöjen kunnossapitotöihin haetaan

kausityöntekijää, jolla on B-ajokortti. Työ alkaa 20.4. ja jatkuu lokakuun lopulle.

KIRKKO-OPAS HALIKKOON JA PERNIÖÖN

Halikon ja Perniön kirkkoon haetaan kumpaankin yhtä opasta esittelemään kirkkoa matkailijoille. Kielitaito on hakijalle eduksi, ja ikää pitää olla vähintään 16 vuotta. Työ alkaa ke 3.6. ja päättyy elokuun alussa.

KESÄTYÖNTEKIJÖITÄ LEIRIKESKUKSIIN

Keittiö- ja siivoustyöhön tarvitaan tekijöitä Naarilan leirikeskukseen, Halikon Kesä-Angelaan, Perniön leirikeskukseen ja Perttelin Juvankoskelle. Työsuhteilla on pituutta kolmesta viikosta muutamaankuukauteen.

Haku sähköisellä lomakkeella

Kaikkiin edellä mainittuihin töihin haetaan sähköisillä lomakkeilla, joihin on linkit seurakunnan verkkosivuilla

www.salonseurakunta.fi

> Ajankohtaista

> Avoimet työpaikat.

Haku päättyy 16.2. kaikissa muissa paitsi leirikeskusten kesätöissä, joihin voi hakea 29.2. saakka.

Kysyttävää?

Lisätietoja antavat seurakuntapuutarhuri **Markku Johansson** puh. 044 774 5285 ja leirikeskusten osalta ruokapalvelu- ja siivousesimies **Jaana Koli** puh. 040 636 1242, jaana.koli@evl.fi.

Ekopaaston teemana vastuullisuus

Laskiaistiistain jälkeen alkaa paastonaika, joka jatkuu pääsiäiseen. Perinteisen paaston rinnalle on viime vuosina noussut Ekopaasto.

Valtakunnallista Ekopaasto-kampanjaa on toteutettu vuodesta 2012. Kampanjassa innostetaan suomalaisia liittymään pääsiäispaastoon tavalla, joka osaltaan auttaa myös hillitsemään ilmastonmuutosta.

Yksittäisen ihmisen suurimmat hiilipäästöt tulevat ruuasta, liikkumisesta ja asumisesta. Vanha kristillinen tapa luopua paastonajaksi lihan syönnistä on siis vuosisatoja vanha ekoteko. Samaan suuntaan vaikuttaa elämän tahdin hidastaminen. Ekopaastoajat voivat etsiä itselleen hyvän tavun liittyä paastoon.

Tänä vuonna

Ekopaastoa vietetään 26.2.–11.4. vaatteen vastuullisuuteen liittyvin teemoin. Lisää Ekopaastosta: <https://www.ekopaasto.fi>.

Tutustu Vaatekammariin

Kierrätys on yksi osa vastuullisuutta vaateasioissa, ja yksi tapa kierrättää on diakoniatyön Vaatekammarin toiminta Kirkkokatu 5:ssä. Siihen on hyvä tilaisuus tutustua avoimien ovien illassa ke 11.3. klo 17–19.

Vaatekammariin voi lahjoittaa tai sieltä ottaa tarpeeseensa ehjiä, puhtaita, hyväkuntoisia kausivaatteita, kodintekstiilejä, leluja, astioita ja muita kodintarvikkeita. Huonekaluja ei tilanpuutteen vuoksi voida ottaa vastaan.

Vaatekammari ei voisi toimia ilman vapaaehtoisiaan, eikä heitä ole koskaan liikaa. Jos tällainen toiminta kiinnostaa, poikkea tutustumisiltaan ja ota asia puheeksi.

Vaatekammari verkossa: www.salonseurakunta.fi > Tukea elämään.

Tervetuloa tutustumaan Vaatekammariin ke 11.3. klo 17–19 os. Kirkkokatu 5.

50 vuotta veisuja

RIITTA KOIVISTO

Legendaarinen Nuoren seurakunnan veisukirja syntyi vuonna 1970 ja täytti siis juuri 50 vuotta. Hengellisiä lauluja oli nuorille toki ollut ennen veisukirjaakin, ja niitä oli julkaistu vihkosina.

Veisukirjasta on otettu uusia, enemmän ja vähemmän uudistettuja painoksia noin viiden vuoden välein. Niin nytkin: juhluvoiton kunniaksi koottu uusi painos julkaistiin tammikuussa.

Tällä kertaa toimitustyöstä vastasi **Tommi Kalenius**, muusikko itsekin, ja muutamia lauluista ovat tehneet nuoret parilla biisileirillä. Puolet sisällöstä on ennenkin veisuihin kuuluneita.

Tyylilajit ovat laajentuneet, ja mukana on ensimmäistä kertaa myös räppiä. Siinä eivät pelkät nuotit enää riitä, vaan linkin takaa voi kuunnella suoratoistona, miten räp-osuudet kuuluu rytmittää.

Saimme kolme entistä rippikoululaista kertomaan omista kokemuksistaan punaisen veisukirjan parissa.

Punaisia veisukirjoja on jo paljon. Päivi Ekman, Heikki Laaksonen ja Ripsa Ekman löysivät pinosta jokainen omien rippikouluaikojensa painoksen.

Musiikkia moneen menoon ja tunnelmaan

Päivi Ekman syntyi perheeseen, jossa isä teki kirkon nuorisotyötä, joten sitä kautta Nuoren seurakunnan veisukirjan laulut tulivat tutuksi telttaleireillä ja nuotiohetkissä jo ennen rippikouluikää. Vielä varhemmilta vuosilta ovat tuttuja monet pyhäkoulu- ja kerholaulut, lasten virret ja sittemmin virret muutenkin.

– Olen 16-vuotiaaksi asti istunut kirkossa aika tiukkaan.

Oma veisuvuosikerta on kirjasarjan kolmas laitos 80-luvun alusta. Se oli vielä pehmeäkantinen ja siinä on vain sointumerkit, ei nuotteja.

– Akustisen kitaran kurssilla silloin joskus harjoiteltiin tästä kirjasta.

Sivuja on nostalgista selata:

– *Tuli kirkkoon mies ja lapsi* liikutti minua aina. Tykkäsin myös kielistä, joten lauloin mielelläni *Hevenu shalom alechem* ja *He's got the whole world in his hands*.

– Muistan ennen kaikkea veisujen iloisen vivahteen. Se hyvä tuuli ja reippaus tarttuu näistä.

– *Kosketa minua, Henki*. Siinä on kiva melodiat. Nykyään se laulu on jo virsikirjassa.

Veisukirjassa on myös virsi *Oi, Herra, luoksein jää*: – Sen miellän hautajaislaulusi, sitä laulettiin papan hautajaisissa, jolloin olin korkeintaan seitsemän.

– Virsissä on kyllä varsinaisia voimalauluja, kuten vaikka *Soi kunniaksi Luojan ja Hoo-sianna*.

Musiikkimakuun on vaikuttanut varmaan myös Päivin nuorena harrastama klassisen pianon soitto:

– Kuuntelen sujuvasti oopperaa ja rakastan Sibeliusia.

Rippikoulu puolestaan oli yksi tärkeä polku raskaaseen rokkiin, jota Päivi on sittemmin soittanutkin:

– Meillä oli Somerolla seurakunnan leirikeskuksessa hyvät stereot ja paljon gospelvinyyleitä. Kuuntelin niitä, ja muistan harvinaisen limenvihreän levyn – siis se it-

se vinyyli oli vihreä! – jossa joku englantilaisbändi soitti tosi tanakkaa hard rockia, ja se iski minuun tosi kovaa. *Kingdom Come* oli kappaleista yksi. Hyvät bassot ja kunnon jytke. Se ei kuulostanut gospelmusiikilta, joka siihen aikaan miellettiin vähän lällykäksi. Pro Fide oli meillä jo alkanut soittaa vähän reipashenkisempää.

– Harmi, etten koskaan löytänyt sitä levyä itselleni.

Veisukirjojen uudistumisen Päivi huomasi, kun omista tytöistä vanhempi sai omansa:

– En osannut niistä juuri mitään.

Uusimman veisukirjan räpistä hän ei itse tykkää, mutta:

– Aika siistiä. Jos se saa nuoret laulamaan, niin mikä ettei!

Tuomasmessuja ja nuorten omia tapahtumia Päivi Ekman pitää hyvinä ja mieltii, että kirkko saisi muutenkin olla vähemmän konservatiivinen.

– Ylipäättään usko on iloinen asia, niin miksei sitä voisi ilmentää myös laulamalla.

– Onneksi on ollut veisukirjat, mieltii Päivi Ekman. – Reipas rytmi ja positiivinen klangi ovat nuorille parempia kuin virret, joissa on tietty vakavuus.

Kerran usko lapsuuden... NUORTENILTA AIKUISILLE!

Keidas-illassa ke 12.2. juhlistetaan punaisen veisukirjan viisikymmenvuotista taivalta. Yhdessä Diskantin ja bändin kanssa lauletaan jokaisesta vanhasta veisukirjasta ainakin yksi veisu, joka on päätyttyä uusimpaan 2020 painokseen.

Uusi veisukirja ilmestyy aina viiden vuoden välein, ja muutama kesto-hitti on pysynyt kirjassa vuosikymmenestä toiseen. Muistatko vielä, miten menee *Kirkossa* ja *Kerran usko lapsuuden*? Niin ja *Tuu mun vaimoksein*, vai laulettiinko se sittenkin vaivoiksein....

Nuorteniltaan kuuluvat tietysti myös sketsit, kisailut, yhdessä pohtiminen ja rukous. Tule mukaan hulvattomalle nostalgiamatkalle! Mukana Kaisa Suutela-Kuisma ja Matti Rantatalo kuoroineen ja soittajineen, sekä Suvi Laaksonen ja Miika Rosendahl. Tätä ei kannata missata!

Keitaalla Salon kirkossa (Kirkkokatu 7) on kahvia ja seuraa tarjolla jo klo 18 alkaen, laulut ja muu ohjelma ovat vuorossa 18.30. Lastenhoito on järjestetty toiselle puolelle katu seurakuntatalon päiväkerhotiloihin, kirkossakin on puuhapusseja lapsille.

Riparilla syntyi bändisoittaja

Heikki Laaksonen muistaa, kuinka Naarilan kolmosleirilä vuonna 2007 laulettiin joltain yhdessä ja sinne oli juuri saatu sähkörummut. Kanttori Kaisa kysyi, haluaisiko joku soittaa niitä, ja Heikki nosti käden.

Siitä tuli hänen bändiuransa alkuhetki.

– Jos ei olisi kysely, voisin nyt olla ihan muualla. Se on pienestä kiinni.

Musiikkiharrastus oli alkanut Halikon musiikkiyhdistyksen muskarissa ja sitten piano- ja rumputunneilla. Mutta nyt nuorten toiminta ja bändisoitto imaisivat totta kai mukanaan.

Akvaariossa, nuorten omissa tilassa keskustan seurakuntatalossa, tuli vietettyä riparin jälkeiset pari kesää erityisen tiiviisti.

– Se oli hienoa. Siellä oltiin aamusta iltaan. Aina oli jotain tyyppejä ja ohjelmaa. Pelailtiin biljardia, ja bändihuone oli kovassa käytössä.

– Kilpailimme niin, että joku sanoi Punaista kirjasta numeron, ja sitten piti muistaa, mikä laulu se on ja mitä laulua tuli sen jälkeen. Osasin melkein kaikki!

Kanttori soitteli bändikeikoille Keidas-ilt-

toihin, tuomasmessuihin, nuorten kirkko- hetkiin ja -draamoihin. – Olin myös isosena kerran.

Lauluista Simojoen *Kahden maan kansalainen* ehti tulla tutuksi jo ennen omaa ripikoulua: isokset olivat käyneet laulamassa vanhempien sisarusten rippijuhlissa, ja se kappale oli jostain pengottava esiin.

– Oma konfirmaatiolaulu oli *Kiitos kun saan tässä olla eli Elämä on nyt*.

Mutta enemmänkin hyvän kappaleen pitää olla rytmisesti kiinnostava, kuten vaikka *Valo*: – Toi kerti... ja se on duurihiisi, samoin kuin *Tilkkutäkki*.

Peruskoulun jälkeen Heikki opiskeli ammattiin, ja on nyt ambulanssissa ensihoidtajana. Mutta musiikkiura ei ole katkennut, tuorena osoituksena siitä on työn ohella opiskeltu pop & jazz -puolen ammattitutkinto Turun konservatoriosta. Pääaineena rummut ja sivuaineena piano.

Entä nyt jo pitkän uran tähtihetket?

– Ei ole yhtä sellaista... Jälkeenpäin ajatellen kaikki on ollut tähtihetkeä. Se oli se pari vuotta, näen sen kokonaisena: seurakunta, musiikki, Salon kirkko, ripari ja Ak-

Heikki Laaksonen oman ripariajan punainen kirja on vuodelta 2005. – Olen niin paljon soittanut tätä. Tutut on biisit.

vaario ja koko yhteisö.

Musiikin ammattilaisena Heikki kiinnittää huomiota musiikin valtavaan voimaan, sen vaikutukseen aivoihin ja yhteisöllisyyteen. Ja hän on kiitollinen seurakunnalle ja musiikkiyhdistykselle mahdollisuudesta harrastaa musiikkia ilman korkeita teori-

avaatimuksia.

Kanttori muuten soittelee keikoille edelleen:

– Lähdän aina, kun työt antavat myöten. Ajattelen, että se voi olla yksi kiitos seurakunnalle siitä, että olen tähän pisteeseen päässyt.

“Se laulu on mun juttu”

Nuoren seurakunnan veisukirja vuodelta 2015 oli käytössä *Ripsa Ekmanin* rippileirillä Naarilassa seuraavan kesän alussa.

– Konfirmaatiolaulu taisi olla *Väsyneet maan*, Ripsa muistelee.

Laululla on surullinen nimi, mutta siinä lohdutetaan ja rohkaistetaan väsyneitä, masentuneita, maan hiljaisia ja vähäisiä, ja kertosaikessa lauletaan:

*Kun taivas laulaa,
meidän sielussamme soi.
Kun taivas itkee,
lohdun helmet pisaroi.
Kun taivas hymyilee,
meidän naurussamme kaipuun kaiku
ilmoille kai soi.*

– Leirin tauoilla soiteltiin ja laulettiin muutaman kaverin kanssa, esimerkiksi tätä *Tänään häneen uskon*.

– Lempilauluni voisi olla *Sydämemme laulaa* eli se joka alkaa *Kiitos Jumalalle*, kiitos korkeimmalle, *ikuinen hän on*. Pidän duuroitettavista lauluista.

Vaikka joitakin lauluja on tullut lauletuksi melkein liian paljon – mieleen tulee *Evankeliumi* ja ehkä myös *Sateenkaarionet* – niin kaikista lauluista tulee mieleen iltahartauksien rauhallinen fiilis ja paljon lämpimiä ja tosi kivoja muistoja.

Parilta isoskesältään Lammenjärveltä Ripsa muistaa, että varsinkin laulu *Sitkeä*

sydän oli suosittu.

*Sinussa on valo, sinussa on yö,
sinulla on sitkeä sydän, joka lyö
väsymättä kipinöitä tuuleen
valaisemaan tietä pimeää.*

Isosena hän on ollut myös lastenleirillä Juvankoskella, missä laulettiin samaa punaista kirjaa, vaikkakin vähän eri lauluja kuin ripareilla.

– Nyt en ole hakenut isoseksi, annan nuoremmille tilaa.

Musiikki kulkee mukana muuallakin: – Jonkin verran olen soittanut rumpuja ja pianoa, opetellut tavallaan itse, mutta laulusta saan enemmän irti. Laulan yksin autossa, aina jokin musiikki soi, ja osaan paljon kaikenlaisia lyriikoita ulkoa.

– Koulussa olen tehnyt musiikista viisi kurssia. Kaksi vuotta sitten tehtiin koulun musiikkiteatterissa *Hairspray*. Tänä vuonna *Into the Woods* -esityksessä en ollut.

– Lukion kuorossa olen ollut vuoden ihan oman viihtyvyyden ja jaksamisen vuoksi. On laulettu koulun juhlissa, ja ohjelmistossa on sen mukaisesti ollut joululauluja, *Lippulaulu* ja *Maamme* ja *Gaudemus igitur*, jota abit eivät tietysti omassa lakkiaisjuhlassaan ole mukana laulamassa. Kuorossa ovat silloin vain ykköset ja kakokset.

Nyt ajatukset ovatkin paljon kiinni tulevassa, viimeisissä kirjoituksissa ja työn etsimisessä kesäksi ja väliavuodeksi, jollaisen

Ripsa Ekmanin parhaat muistot nuorten veisuista liittyvät iltahartauksiin ja niiden rauhalliseen fiilikseen.

Ripsa on päättänyt pitää. Sen jälkeen olisi opiskelun ja ammatin aika, ja ehkä myös

jonkin säännöllisen lauluharrastuksen kivaksi vastapainoksi kaikelle muulle.

Yhteisvastuu 2020 tukee vanhemmuutta

Tämänvuotinen Yhteisvastuu-keräys tukee maailman tärkeimmän työn tekijöitä – isä ja äitejä - Suomessa ja maailman katastrofialueilla. Keräys nostaa esiin vanhemmuuden haasteet ja lasten ja nuorten tarpeen turvalliseen aikuiseen, jonka kanssa voi jutella asiasta kuin asiasta.

40 % keräystuloksesta jää Suomeen.

Puolet kotimaan osuudesta käytetään vanhemmuutta sekä lapsen ja vanhemman välistä suhdetta vahvistaviin tukitoimiin. Keräysvaroilla käynnistettävässä hankkeessa kumppaneina ovat Mannerheimin Lastensuojeluliitto ja Pelastakaa Lapset ry.

Apu voi olla esimerkiksi vertaistukea vanhemmalle, perheen yhteinen harrastusmahdollisuus tai luotettavan aikuisen tuki kuormittuneille perheille. Erityisenä kohderyhmänä ovat perheet, joissa on alakouluikäisiä lapsia.

Toinen puolikas kotimaahan jäävästä osuudesta käytetään keräävän seurakunnan, kuten Salon, paikallisiin vanhemmuutta tukeviin toimintoihin.

60 % keräystuotosta ohjataan Kirkon Ulkomaanavun katastrofirahaston kautta kehitysmaihin. Myös näillä varoilla tuetaan vanhemmuutta.

Yhteisvastuukeräykseen osallistuvat kaikki Suomen ev. lut. seurakunnat. Keräys painottuu helmi-huhtikuulle, mutta keräyslupa on voimassa ympäri vuoden.

YHTEISVASTUU

on ev.lut. kirkon vuosittainen suurkeräys, joka auttaa hädänalaisia syntyperään, uskontoon tai poliittiseen vakaumukseen katsomatta Suomessa ja kehitysmaissa. Ensimmäinen Yhteisvastuu-keräys järjestettiin vuonna 1950, joten yhteistä hyvää on edistetty tällä tavalla jo 70 vuoden ajan.

YHTEISVASTUUN KERÄYSTILIT

Aktia F182 4055 0010 4148 41
Nordea F116 2089 1800 0067 75
Pohjola pankki F114 5000 0120 2362 28

Viitenumero on kaikissa **301770**.

Jokaisella seurakunnalla on oma MobilePay-numero, joka kartuttaa seurakunnan keräyspottia. Salossa numero on 91757, viite 301770.

Yhteisvastuutapahtumia

KOKO PERHEEN TAPAHTUMA KISKOSSA

Su 9.2. Kiskossa on perhekerho klo 10. Sen jälkeen jatketaan klo 13:een saakka seurakuntatalossa. Syötäväksi on tarjolla kasvissosekeittoa, ruoneberginpiirakkaa, leipää, juustoa ja juotavia. Lasten iloksi ohjelmassa on kasvomaalauksia, leikkimatkointia ja ongintaa. Myös arpoja on myynnissä. Tapahtuman järjestävät MLL Kisko ja seurakunta.

GOSPEL-LIIKUNTAA KISKOSSA

Kiskon seurakuntatalossa on to 27.2. klo 18–19 gospellattarit-tunti ja klo 19–20 gospelbic-tunti. Osallistumismaksu 5 €/tunti kartuttaa Yhteisvastuu-keräystä.

Mukaan kannattaa ottaa juomapullo ja jumppamatto sekä liikuntaan sopivat vaatteet ja jalkineet. Ohjaajina toimivat gospelliikuntaan perehtyneet diakoniatyöntekijät **Niina Jyllilä** ja **Taina Lindholm**.

Liikuntaillalla on myynnissä myös yhteisvastuutuotteita.

KONSERTTI JA TOUHUTUOKIO KIIKALASSA

Tapahtumailtapäivä la 7.3. alkaa Jippii-lapsikuoron konsertilla klo 14 Kiijalan kirkossa. Sen jälkeen on seurakuntatalossa Touhutuokio, joka sisältää Lammenjärven rippikoululaisten suunnittelemaa ja ohjaamaa puuhaa ja leikkiä lapsille. Tarjolla on myös syötävää. Varaa mukaan pikkurahaa, osa pisteistä on maksullisia. Tuotto ohjataan Yhteisvastuulle.

HUHTIKUUSSA ILTAMAT

Sinissä talossa Rummunlyöjänkadulla järjestetään 50-luvun iltamat Yhteisvastuun hyväksi pe 24.4. klo 19.

GOSPEL-LATTARIKEVÄT

Kaikenikäisten ja kaikenkokoisten naisten tanssiliikuntaa gospelmusiikin tahtiin voi harrastaa **4.2.–28.4. tiistaisin klo 18–19 Mahlakankareen seurakuntakodissa**, Koivulankuja 2.

Ti 10.3. ollaan Mahlakankareen sijasta Muurlan seurakuntakodissa ja **ti 21.4.** Halikon seurakuntatalossa. Viikoilla 8 ja 15 lattareissa on tauko.

Osallistumismaksu on 5 €/kerta Yhteisvastuu-keräyksen hyväksi. Opiskelijoilta, eläkeläisiltä ja työttömiltä maksu on 3 €/kerta.

Gospel-lattarit™ ovat Tampereen NNKY:ssä v. 2007 aloitettu, tuotemerkillä suojattu kristillinen liikuntamuoto, jossa tanssitreeniin yhdistetään alku- ja loppurukous sekä kristillinen latinalaismusiikki. Osallistuja ei tarvitse aikaisempaa kokemusta tanssiliikunnasta. Juomapullo ja jumppamatto sen sijaan ovat tarpeen.

Lisätietoja voi kysellä ohjaajilta:

Taina 044 774 5385, **Niina** 041 442 4747.

Konsertteja

KUOROMUSIIKKIA YHTEISVASTUUN HYVÄKSI

Seurakunnan aikuiskuorot konsertoivat yhteistuumin to 13.2. klo 19 Halikon kirkossa, teemana ”Jumala on rakkaus”. Lauluja välittämisestä ja Jumalan läsnäolosta esittävät Halikon, Kiikalan, Kuusjoen, Perttelin ja Suomensjärven kirkkokuorot, GospelSalo, Perniön Laulukuoro ja Toivon laulajat. Yksittäisiä lauluja on mukana muistakin kuoroista.

Vapaa pääsy. Vapaaehtoinen ohjelma-maksu Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Kanttorien lasten konsertin nuorimmat esiintyjät ovat Samuli Takkulan kolmeset Uljas, Onerva ja Aatos.

KANTTORIEN LAPSET ASIALLA

Joukko Salon kanttorien lapsia alakoulukäisistä armeijan alikersanttiin esiintyy la 29.2. klo 18 Ehtookellojen aikaan -konsertissa Salon kirkossa, Kirkkokatu 7.

Samuli Takkulan Onerva soittaa harppua, Aatos kitaraa ja Uljas trumpettia, Lauriina Hurtigin Aapo soittaa pianoa ja laulaa, Hanna-Leena Keinänen Noora soittaa harppua ja Laura laulaa. Pihla ja Helmi Parviainen laulavat, Aino Alaranta soittaa viulua ja Matias Kuisma selloa.

Koko perheen kuultavaksi sopivassa konsertissa kuullaan musiikkia moneen makuun. Muutamissa kappaleissa kaikki lapset ja heidän kanttorivanhempansa esiintyvät yhdessä.

Konserttiin on vapaa pääsy. Ohjelmasta voi maksaa sen verran kuin haluaa.

SELLON JA LAULUN ILTA

Sellisti ja mezzosopraano Seeli Toivio konsertoi la 7.3. klo 18 Perniön kirkossa. Häntä säestää Maria Rainio-Alaranta. Ohjelmassa on J. S. Bachin sellosarjoja sekä mm. Toivo Kuulan ja Oskar ja Aarre Merikannon lauluja. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

KAUNEIMMAT HENGELLISET LAULUT

Ehtookellojen aikaan -konsertissa Salon kirkossa la 28.3. klo 18 kuullaan tuttuja, monille rakkaita hengellisiä lauluja. Niitä esittävät yksinlauluina, duettoina ja trio-ina kanttorit Hanna-Leena Keinänen, Kirsi Laakkonen ja Maria Rainio-Alaranta.

Iltaan on vapaa pääsy. Ohjelmasta voi maksaa sen verran kuin haluaa.

Vertaistukea perheiden parhaaksi

ULLA-MAIJA KYTÖLÄ

Tämän vuoden Yhteisvastuukeräyksestä saatavilla varoilla aletaan kotimaassa tukea vanhemmuutta, ja yhteistyökumppanina on mm. Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL). Sehän sopii, sillä samaa tavoitetta järjestö toteuttaa jo muutenkin, myös eri puolilla Saloa.

Särkisalossa asuva Jenna Helle on aktiivinen toimija MLL:n Perniön yhdistyksessä, johon hän aikoinaan hakeutui, kun perheeseen tuli vauva. – Olin aika nuori äiti, ja minulla oli silloin tosi vähän äitikavereita.

Monet Jennan samanikäisistä ystävistä eivät vielä nytkään – kolmenkymmenen korvissa – ole edes ajatelleet perheen perustamista.

Toisten äitien seura oli siis Jennalle tervetullutta, vaikka hän on kaiken ikäänsä ollut tekemisissä lasten kanssa ja ammatiltaan lähiohittaja.

Jenna Helle tunnustaa olevansa ”kova tekemään ja touhuamaan”, joten ei ihme, että hänet kutsuttiin kiireesti mukaan MLL:n toimintaan, kun hän oli netissä täytännyt yhteyslomakkeen. Sittemmin tehtäviä on kertynyt: Jenna on ollut yhdistyksen puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana. Uusin rooli on some- ja nuorisovastaava.

Toimintaa kerhoista vaihtotoreihin

Perniön MLL pyörittää yhteistyössä seurakunnan kanssa iltaperhekerhoa, joka koostuu Pappilan päiväkerhotoiloissa jo-

ka toinen viikko. Vetovastuuta kannetaan vuorotellen, kummankin osapuolen hyödyksi. Joskus on yhdistykselle ja sen toimijoille haalittu liian paljon ja liian monenlaisia tehtäviä.

– On opeteltu myös sanomaan ei ja miettimään, mihin rahheet riittävät, etteivät toimijat uuvu ja kyllästy, Jenna Helle kertoo.

Iltaperhekerhon ohella säännölliseen toimintaan kuuluu alle 4-vuotiaiden perheille suunnattu pikkulasten peuhu uuden hienon päiväkodin tiloissa.

Muutaman kerran vuodessa järjestetään vaihtotori. Raha ei tapahtumassa liiku, tavara kylläkin, periaatteena vie mennessäs, tuo tullessas. Usein torilla on jokin teema, kuten hiljattain talvivaatteet.

Jonkin verran pystytään tarjoamaan myös taloudellista apua, esimerkiksi ruokalahjakortteja joulun aikaan. Tässä tehdään yhteistyötä diakoniatyön ja kaupungin kanssa.

*Olin aika nuori äiti,
ja minulla oli silloin
tosi vähän äitikavereita.*

Jenna Helle

Pienimmille koululaisille on jo muutaman vuoden ajan pidetty kerhoa kesäkuun ajan, ettei näiden tarvitse olla yksin kotona, jos muu perhe ei vielä ole lomalla. Kerhonpito

Jenna Helle löysi MLL:n paikallisyhdistyksestä paikan verkostoitua toisten äitien kanssa ja toimia myös muiden perheiden hyväksi. Omassa äidin roolissaan Jenna haluaa olla rajat asettava, mutta rakastava ja ymmärtävä.

MLL

Mannerheimin Lastensuojeluliitto täyttää syksyllä sata vuotta.

Perniön paikallisyhdistys on melkein yhtä vanha: se on perustettu 1923.

Salon alueella toimii myös yhdeksän muuta MLL:n paikallisyhdistystä.

Lisätietoa: www.mll.fi

on samalla työllistänyt perniöläisiä nuoria.

Verkostoitumisesta apua arkeen

Millaista tukea Jenna Helle on huomannut perheissä eniten kaivattavan?

– Varmaan juuri verkostoitumista. Perheet ovat nykyään pieniä ja isovanhemmat usein kaukana.

Vaikka omia tukiverkkoja olisikin, on samassa elämäntilanteessa olevien seura tarpeen.

– Kun on samanikäisiä lapsia, voidaan jutella siitä, miten teillä on nukuttu ja miten meillä, ja esimerkiksi lasten vaatteita voidaan helposti kierrättää.

Kun tullaan tutuiksi, saadaan vaikkapa lapsi hetkeksi parkkiin jonkun toisen luo siksi aikaa, kun pitää mennä hammaslääkäriin.

– Pystytään tarvittaessa näin helpottamaan toistemme arkea.

Viisi sukupolvea koolla Kukonkalliossa: Aaro ja Viljo Härmälä, Anu Venho, Kerttu Elonen, Leila Venho ja kaksosten äiti Ina Laurila.

Lapsia ja vanhempia viidessä polvessa

ULLA-MAIJA KYTÖLÄ

Kun joku elää korkeaan ikään ja jokunen saa lapsensa nuorena, voi samaa perhekuntaa saada koolle viiden sukupolven verran. Vanhinta polvea edustaa tässä 98-vuotias **Kerttu Elonen**, nuorinta polvea ovat hänen tyttärentyttärentyttärensä kolmivuotiaat kaksoset.

Sota-ajan lapsia

Kerttu Elonen ainoa lapsi **Leila Venho** (o. s. Elonen) syntyi keskelle jatkosodan vuosia. Isä oli rintamalla, mutta selviytyi sodasta ehjin nahoin kotiin.

Sodanjälkeistä elämää leimasi työ. Kampaajaksi koulutautunut Kerttu piti omaa liikkettä vuodesta 1947. Leinon valussa valajana työskennellyt **Arvo Elonen** ryhtyi hänkin yrittäjäksi ja perusti Jätehuolto Arvo Elosen.

– Molemmat olivat aika paljon töissä, Leila Venho kuvaa lapsuuttaan.

– Isä oli vähän ankara, äiti olisi antanut kaikki periksi.

Kun sisaruksiakaan ei ollut, tuli usein juostua lähellä asuneen Vannen mummun, Kertun äidin, luo.

Leilan puoliso **Pasi Venho** on myös sota-ajan lapsia, ja hänkin sai isänsä takaisin sodan päätyttyä. ”Kraatari” ompeli päivät Lammervolla ja illat kotona:

– Isä oli vallan töissä, Pasi Venho sanoo. – Ei hän osallistunut paljon mihinkään.

Äiti oli kotona ja piti jöötä kolmelle pojalle.

– Kova komento oli ja tiukat kotiintuloajat.

Kerttu Elonen on pian vuoden verran elellyt Kukonkallion vanhainkodissa. Kunto on säilynyt aika hyvänä, mutta moneen asiaan joutuu jo sanomaan ”en minä muista”. Se ei estä vanhaa rouvaa nauttimasta läheisistä ympärillään.

Pasi Venho kavereineen oli olevinaan Salon ”hurjaa nuorisoa”, mutta jälkeensä katsottuna hurjuus oli hänen mielestään kyseenalaista.

– Tosi kilttejä oltiin, ja tupakka oli ainoa huume.

Perintönä veteraanityö

Perheille oli yhteistä sodasta selviytyminen ja tiivis työnteko sodan jälkeen, mutta suhtautuminen sotakokemuksiin oli erilaista: Leila Venhon isä ei koskaan puhunut vapaaehtoisesti sodasta mitään, Pasi taas ”koko ajan”.

Isän kertomukset vaikuttivat osaltaan

Sisarukset **Ann-Mari Piensalo** ja **Anu Venho** ovat viiden sukupolven ketjun keskimmäisiä. Heillä on vielä isoäiti, ja Anu on isoäiti jo itsekin.

siihen, että Pasi Venho on vuosikymmenet ollut aktiivisesti mukana veteraanityössä. Hänelle on kunnia-asia muistaa työtä, jonka miehet rintamalla tekivät.

Myös Leila Venho on mukana toiminnassa, viimeiset kymmenen vuotta Veteraanipajan pääemäntänä. Kerttu Elonen taas oli vuosikymmenien ajan naisjaoston sihteeri ja ahkera varainhankkija.

Luvan kanssa naimisiin

Leila Elonen ja Pasi Venho löysivät toisensa varhain. Naimisiin mentiin vuonna 1963 – niin nuorina että piti saada vanhempien lupa, kun kumpikaan ei ollut vielä täysi-ikäi-

nen; raja oli silloin 21 vuotta. Pasilla oli armeijakin käymättä naimisiin mennessä.

Nuorten varhainen avioituminen ei oikein ollut mieleen kummankaan vanhemmille, mutta mentävä oli eikä siinä kauhean huonosti käynyt, kun avioliitto on takana kohta 57 vuotta.

Tuoreella pariskunnalla oli sikäli hyvä tilanne, että vaikka oltiin nuoria, kummallakin oli jo työpaikka. Pasi Venho teki alkuun monet vuodet töitä kahdessakin vuorossa eikä juuri nähnyt kahta tyttärtään valveilla:

– En muista noista ihan pieninä paljon mitään, hän tunnustaa.

Tavallinen on hyvää

Anu Venho (ent. Laurila) ja Ann-Mari Piensalo (o.s. Venho) ovat yhtä mieltä siitä, että ainakaan ankaria heidän vanhempansa eivät olleet. Tyttärentyttärille ei ollut ankara edes Leilan isä, Ann-Mari Piensalo huomauttaa.

Tyttären mielestä vanhemmat olivat ”semmoiset ihan tavalliset ja hyvät”. Mitä se sitten tarkoittaa?

– Ei minulle ainakaan jäänyt semmoista mielikuvaa, että olisitte aina olleet töissä, sanoo Ann-Mari Piensalo vanhempiensa katsoen.

– Tehdään kotona ruokaa ja syödään yhdessä, täydentää Anu Venho esimerkkinä tavalliseen ja hyvään kuuluvasta. – Sitä toivoisi nykyajankin perheille.

Tyttöjen ystävätkin tulivat Venhoille mielellään, ja sinne sai aina tulla.

Viisikon ja kolmikön äidit

Anu Venho seurasi vanhempiensa jälkiä, mitä tulee perheen perustamisikään: hän oli 21-vuotias Inan syntyessä. Kaikkiaan tyttäriä kertyi viisi, vanhimmalla ja nuorimmalla on ikäeroa kuusitoista vuotta.

Kuten arvata saattaa, kotona oli melkoinen vilske, vaikka kaikki tytöt eivät olleet pieniä yhtä aikaa.

– Aikamoista perushuoltoa se oli – ruoanlaittoa, siivousta, pyykkivuoria, Anu Venho kuvaa viisilapsisen perheen arkea.

Hätkähdyttävän nopeasti se aika on ohi.

– Vuosikaudet kävin alakoulun kevätjuhlassa, kunnes ne loppuivat. Tänä keväänä ovat vuorossa viimeisetkin ylioppilasjuhlat, Anu Venho kuvaa havahtumistaan ajan kulumiseen.

Ann-Mari Piensalon tie äidiksi oli pidempi kuin sisarella.

– Minulla oli semmoinen vaihe, että ei ollut ollenkaan hinkua perheen perustamiseen. Mieli muuttui, kun tutustuin Mattiin.

Piensaloilla on kolme lasta. Oman haasteensa vanhemmuuteen on tuonut se, että keskimmaisella lapsista on kehitysvamma. Hänen hoitamaisensa oli tavallista vaativampaa, ja huoli hänen selviytymisestään tietysti suuri. Pojalla ei onneksi ole ollut mitään oheissairauksia, ja niinpä hän on osoittautunut huumorintajuiseksi, kiltiksi ja kaikin puolin ihanaksi lapseksi.

Hupsista – kaksoiset!

Ina Laurila, Anu Venhon vanhin tytär, on tähtinsä ja kummitätinsä Ann-Marin linjoilla niin lastensaanti-ikä kuin ammatinkin suhteen: molemmat ovat erityisluokanopettajia.

Vuonna 2017 Suomessa kerrottiin syntyneen vähemmän lapsia kuin kertaakaan 2000-luvulla siihen mennessä. Ina saattoi kehaista hoitaneensa oman osuutensa jo 5. tammikuuta, kun kaksoiset Aaro ja Viljo syntyivät.

Tieto kaksosten tulosta hätkähdytti hetkeksi, Ina Laurila myöntää, ja ajatukseen tottumiseen meni jonkin aikaa. Jännitystä riitti oikeastaan koko raskausajaksi.

– Semmoistakin tuli pelättyä, että jos sille toiselle tapahtuu jotain. Olin jo rakastunut molempiin heitä odottaessani.

Vaikka Ina oli sisarussarjan vanhimpana tottunut pienten hoivaamiseen, yllätyksiä tuli silti:

– Vauvojen ruokinta oli paljon vaikeampaa kuin olin kuvitellut. Oli hätä siitä, saavatko he ruokaa tarpeeksi.

Meni aina puolitoista tuntia, ennen kuin molemmat oli syötetty rinta- ja lisämädöllä ja vaipat vaihdettu. Pitäisikö vauvat myös punnita ennen ja jälkeen syömisensä, kuten sairaalassa oli tehty? Ei todellakaan tarvinnut, ja Ina haluaisikin sanoa silloiselle itselleen ja niille, jotka nyt vauvojaan ruokivat: Ota ihan rennosti, kyllä ne kasvaa!

Jokainen ottaa paikkansa

Olipa lapsia yksi, kaksi tai viisi, miten heihin osaa suhtautua tasapuolisesti?

– Muistan kyllä tuota miettineeni, Ann-Mari Piensalo sanoo, – mutta kyllä se vaan luonnostaan tulee. Jokainen on niin omanlaisensa, ettei heitä voi vertailla. Jokainen on ottanut oman paikkansa.

Anu Venho on samaa mieltä. Yksimielisyys vallitsee myös siitä, että kummassakin perheessä voimakasluonteiset nuorimmat ovat eniten koetelleet vanhempiaan. Ehkä nuorimpien on pakko olla sellaisia pärjätäkseen, äidit miettivät.

Opettajana näkee monenlaista vanhemmuutta

Tästä suvusta ei äitien ja isoäitien tukea puutu, mutta toisinkin voisi olla:

– Jos on nuoret vanhemmat vieraalla paikkakunnalla ilman tukiverkostoa, voi olla rankkaa, Ina Laurila sanoo. – Aika vähän on julkista tukea saatavissa.

Ina ja Ann-Mari näkevät vanhemmuuden haasteita myös työssään.

– Todella paljon on muuttunut siitä kun aloitin työt 1991, Ann-Mari Piensalo sanoo.

– On paljon lapsia, joiden vanhemmat eivät osaa olla vanhempia.

Annetaan liikaa periksi, kun ei rohjeta asettaa rajoja.

– Ennemmin vänytetään opettajan kanssa kuin pannaan lapsi järjestykseen.

Liika individualismi on pahasta, sillä olisi tärkeää oppia toimimaan ryhmässä.

Ina Laurila nostaa esiin sinnikkyden katoamisen: Lapset antavat liian helposti periksi, jos jokin ei heti onnistu, ja vanhemmat taas antavat liian helposti periksi lapsille, koska eivät halua aiheuttaa näille pahaa mieltä.

– Läsnäolo on tärkeintä, siitä tulee lapselle semmoinen kokemus, että hän on tärkeä, Anu Venho puolestaan painottaa.

Tylsässä on turva

Äitinä ja isänä oleminen on etuoikeus ja suuri ilonaihe. Välillä se kuitenkin myös väsyttää ja ärsyttää.

Ann-Mari Piensalo muistaa väsyttävänä sen, että keskimääräinen lapsi oli pienenä ”tosi vahdittava”.

– Minua taas uuvutti se, kun jokainen päivä oli sitä samaa aamupalaa ja ruokaa ja pyykinpesua, Anu Venho sanoo.

– Minulla oli varmaan ihan sama. Ei siitä jaksaa inspiroitua joka päivä uudestaan, myöntää Ina Laurilakin. Hänelle arjesta tuli tavallaan helpompaa, kun pojat menivät hoitoon ja hän itse palasi työhön. Rutiini muutti muotoaan.

Yhteisesti todetaan kuitenkin, että tylsä arkirutiini on toisaalta myös turva, niin lapselle kuin vanhemmalle.

Isosti iloa

Entä ilonhetket ja kohokohdat vanhemmuuden taipaleella? Millaisia ne ovat?

Pasi Venho keinuttaa lapsenlapsenlapsiaan Viljoa ja Aaroa. Kaksoista Viljo kuuluu olevan aivan kuin isänsä Ilkka Härmälä, Aarossa taas on hämmästyttävän paljon samaa näköä kuin Pasissa saman ikäisenä.

Isoäiti Leila Venho iloitsee siitä, että lasten ja heidän lastensa myötä ympärille on tullut niin paljon elämää, kun hänellä itsellään ei ollut sisarusia.

– Kun itse olin ainoa lapsi, niin on kiva kun on tullut näin paljon elämää ympärille, Leila Venho aloittaa.

– Ja mummina ei ole vastuussa mistään, hän lisää, mutta tyttäret protestoivat ja väittivät äitinsä ottaneen vastuuta isoäidinkin roolissa.

Pasi Venholla iso ilonaihe on siinä, että hän on päässyt seuraamaan pienten tyttärentyttärenpoikien elämää ja kasvaa tiiviimmin kuin omien lasten aikoinaan. Hän odottelee heistä nyt kalakavereita mökille Vilikkalaan.

– Iloa ja onnea on ylipäänsä se, että on saanut heidät kolme, se kun ei käynyt mitenkään helposti ja itsestään selvästi, Ann-Mari Piensalo miettii.

Onnenhetkinä hänelle tulevat mieleen myös rippijuhlat, vanhojentanssit ja esi-koisen onnistumiset soittoharrastuksensa. Anu Venhoa on ilahduttanut nähdä, että lapset löytävät paikkansa ja oman alansa.

– Ja kiva niitä on katsoa nyt kun ovat aikuisia, hän miettii viiden katrastaan.

Kolmivuotiaiden äidille tuo iloa jo pelkä lasten kehityksen seuraaminen:

– Puheen kehitys on tuossa iässä ihan huikeaa, Ina Laurila sanoo.

Ja millainen muisti voi noin pienillä jo olla, se hämmästyttää äitiä tämän tästä. Ehkä he muistavat myös tämän ajan, jolloin heillä oli lähipiiriä näin monen sukupolven verran.

Kreikan-matkalla tutustutaan mm. Meteoran luostarialueeseen.

Ruskaretkellä vaellus kurun halki sujuu kevyesti pitkospuita pitkin.

PERHEITTÄIN PATIKOIMAAN

Perhepatikka 31.7.–7.8. suuntautuu Suomensalmelle. Reissu sisältää patikointia Hossassa, Kuusamossa ja Kylmäluomassa, retkeilyä Raatteen tielle ja Turjanlinnaa sekä yhdessäoloa Roinilassa Kiantajärven rannalla.

Matka maksaa 200 € ja muilta saman perheen jäseniltä 100 €/nenä. Hinta sisältää matkat, leirikeskusmajoituksen, matkapäivinä lounaan, perillä täysihoidon lounaseväin ja ohjelman.

Ilmoittautuminen 3.2.–12.4. seurakunnan verkkosivujen kautta. Reissun järjestävät Liedon ja Salon seurakuntien varhaiskasvatus ja nuorisotyö. Tiedustelut: **Maritta Järveläinen** p. 044 774 5276, maritta.jarvelainen@evl.fi.

YSTÄVYYSMATKALLE UNKARIIN

Salosta tehdään 24.–31.8. Unkariin ystävyys-

seurakuntamatka, jolle ovat tervetulleita kaikenikäiset seurakuntalaiset.

Lento Helsingistä Budapestiin lähtee maanantaiamuna. Budapestista jatketaan Pécsiin, jonne majoitutaan neljäksi yöksi. Pécsin nähtävyyksiin tutustumisen lisäksi vierailaan mm. läheisellä viinialueella ja Harkányn kylpyläkaupungissa.

Perjantaina lähdetään kohti Nagykanizsaa, jossa majoitutaan perheisiin. Lauantain ohjelman järjestävät isäntäperheet. Sunnuntaina vietetään yhteistä messua ja tutustutaan ystävyysseurakunnan toimintaan. Maanantaina 31.8. lennetään takaisin Suomeen.

Retken hinta noin 800 € sisältää matkat, majoitukset ja ruokailut. Matkanjohtajana toimii pastori **Timo Viitanen**. Unkarissa on oppaina ja tulkkeina paikallisia pastori **Gyula Makoviczkyn** johdolla.

Matkalle on enintään 25 paikkaa, joten lähtöpäätös kannattaa tehdä ajoissa. Ilmoittautumiset www.salonseurakunta.fi >

Ajankohtaista > Matkat ja retket.

Tiedustelut: **Timo Viitanen** 044 774 5295.

RUSKARETKELLE LAPPIIN

Pyhätunturin maisemiin lähdetään 19.–26. syyskuuta. Sään salliessa tehdään päivittäin erimittaisia ja vaatimustasoltaan vaihtelevia vaelluksia, joista jokaiselle löytyy sopiva. Päivämatkat ovat yleensä 8–14 km, mutta myös lyhyempiin on mahdollisuus. Huonolla säällä retkeillään bussilla lähiseudun mielenkiintoisiin kohteisiin. Iltaisin Kairosmajalla odottavat saunat ja makoi-sat ruoat.

Reissu maksaa 650–710 € majoituksen tason mukaan. Hinta sisältää bussimatkat, majoituksen Kairosmajalla, aamiaisen, retkievät, päivällisen, iltapalan, saunan, liinavaatteet, aamu- ja iltaohjelmat, opastetut päiväretket ja retkivakuutuksen. Bussimatkan ruokailut ja mahdolliset lounaat Kairosmajalla sekä maksulliset kon-

sertit eivät sisälly hintaan.

Matka toteutuu, jos ilmoittautuneita on riittävästi 15.2. mennessä. Ilmoittautumiset seurakunnan verkkosivujen kautta. Lisätiedot: aluekappalainen **Miika Rosendahl** p. 044 774 5390, miika.rosendahl@evl.fi.

PAVALIN JÄLJILLE KREIKKAAN

Apostoli Paavalin jalanjäljille Kreikkaan lähdetään 9.–16. lokakuuta. Runsaaseen matkaohjelmaan voi tutustua seurakunnan verkkosivuilla, ja siellä on myös ilmoittautumislomake.

Matkan hinta on lähtijämäärän mukaan 1450 € tai 1550 €. Hinta sisältää lennot, hotellimajoituksen neljässä eri kaupungissa, puolihoitoon, ohjelman mukaiset bussikujetukset ja retket sekä suomenkielisen oppaan palvelut.

Matkanjohtajina toimivat **Erkki ja Leena Kiiski ja Merja Palokankare**.

Hiljaisuuden hoidossa

HILJAISSUUDEN PÄIVÄ REILASSA

Perniön leirikeskus Reilassa vietetään la 4.4. klo 10–18 hiljaisuuden päivää teemalla ”Kohti pääsiäistä”. Päivä tarjoaa pysähdyksen arjen keskelle. Ohjelmassa on yhteisiä rukoushetkiä, saunomista, ulkoilua ja lepoa. Mukana ovat diakoniatyöntekijät **Anne Kössi ja Hanna Hannula**.

Hinta 20 € sisältää aamukahvin, lou-

naan ja iltapalan. Ilmoittautumiset 21.3. mennessä **Anne Kössille** p. 044 774 5386 tai anne.kossi@evl.fi.

TAIDERETRIITTI NAARILASSA

Palmusunnuntaiviikonloppuna 3.–5.4. on Naarilan leirikeskuksessa taideretriitti. Sen ohjaavat **Liisi Kärkkäinen ja Anne Niemi**, avustajana **Henna Seppälä**.

Taide toimii retreitissä välineenä oman sisäisen äänen ja Jumalan äänen kuuntelemaan. Taiteellisia taitoja ei osallistujilla tarvitse olla.

Retriitti maksaa työssä käyviltä 75 €, eläkeläisiltä, opiskelijoilta ja työttömiltä 55 € ja muualta kuin Salosta tulevilta 100 €.

Muutama paikka on vielä jäljellä. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: pastori **Liisi Kärk-**

käinen 044 774 5266, liisi.karkkainen@evl.fi.

HILJAISSUUDEN POLKU HÄNTÄLÄSSÄ

Hiljaisuuden polkua on moneen kertaan kuljettu Teijon kansallispuistossa, mutta la 16.5. vaellus on vaihteeksi Somerolla Häntälän notkoissa. Lisätietoja miniretriitiksi luonnehditusta tapahtumasta seurakunnan verkkosivuilla.

Naistenpäiväretki Ryttylään

Lauantaina 7.3. tehdään matka Kansanlähetysoistolle Ryttylään, missä on naistenpäivät, teemana ”Rohkaiskaa toinen toistanne”. Bussi lähtee Halikon kirkolta klo 7.15 ja Kirkkokadun seurakuntatalolta 7.30, takaisin tullaan noin klo 21.

Hinta 45 € sisältää bussikyödin, kurssimaksun, lounaan, päiväkahvin ja päivällisen. Mukaan mahtuu 18 matkalaista. Ilmoittautumiset viimeistään 25.2. seurakunnan verkkosivujen kautta tai sähköpostiin pirkko.koivunen@evl.fi tai puh. 044 735 8622.

Lauantain ohjelmasta Ryttylässä on tietoja sivustolla kansanlahety.fi.

Tehdään yhdessä arkiruokaa

Arkiruokan aakkosia opeteltiin syksyllä Perniössä, kevätkaudella jatketaan Halikossa. Mukaan mahtuu kymmenen kokkaajaa, jotka haluavat kohentaa keittiötaitojaan tai vain nauttivat yhdessä tekemisestä. Ja tottunutkin ruoanlaittaja voi aina oppia uutta. Lounasta valmistetaan yhteisvoimin ti 24.3., to 26.3., ti 31.3. ja to 2.4. klo 10–13 Halikon seurakuntatalossa, Vaskiontie 31. Tekemistä ohjaavat emännät **Tarja Lehto-virta ja Tiina Nurmela-Varis**.

Mukaan voi ilmoittautua 29.2. mennessä **Sanna Laakkoselle** p. 044 774 5360, sanna.laakkonen@evl.fi.

MIESOMAISHOITAJAT JATKAVAT KOKKAAMISTA

Miesomaishoitajien kotitalouskerho jatkuu ke 4.3. ja 1.4. klo 17 Paunalan seurakuntakodissa, Sillanpäänkatu 5. Perusruokien valmistukseen ja muuhunkin kodinhoitoon opastava kerho on seurakunnan ja Salon Omaishoitajat ry:n yhteistyötä. Kokkausta ohjaa **Taina Koski**.

Kuhunkin kerhokertaan voi ilmoittautua viimeistään kerhopäivää edeltävänä perjantaina **Taina Koskelle** puh. 044 774 5263, taina.koski@evl.fi.

Iloa ja oppia päiväkerhosta

ULLA-MAIJA KYTÖLÄ

Seurakunnan päiväkerho on mitä mainioin vaihtoehto tarjoamaan lapselle virikkeitä ja leikkiseuraa. Ryhmät ovat kohtuullisen pieniä, ohjaajat osaavia ja tilat hyvin varustettuja niin lelujen kuin muidenkin tarvikkeiden puolesta.

Kerhossa ehditään vuoden mittaan monenlaista: leikitään, musisoidaan, askarrellaan, liikutaan, jutellaan. Opitaan ryhmässä olemista ja kehitetään kädentaitoja. Osaataan myös hiljentyä hetkeksi, kun on sen aika.

Kerhoja on kaikkialla

Salon seurakunta järjestää maksutonta päiväkerhotoimintaa 3–6-vuotiaille kaikilla kymmenellä seurakunta-alueella. Salo-Uskelan alueella kerhopisteitä on ollut neljä, ensi kaudella kolme, sillä Ollikan päiväkerhotoiminta ohjataan silloin alueen muihin pisteisiin.

Ensi elokuussa alkavalla kaudella kerhoiässä ovat 2014–2017 syntyneet lapset. Kerhoon pääsee 1–3 kertaa viikossa.

Määrä vaihtelee alueittain ja myös perheiden toiveiden mukaan. Yksi kerhokerta on kolmen tunnin mittainen.

Pienimmille oma ryhmä

Elokuun loppuun mennessä kaksi vuotta täyttävälle pikkuisille on tarjolla oma ryhmä keskikaupungilla Kirkkokadun seurakuntatalossa. Kaksivuotiaat pääsevät kerhoilemaan kahdesti viikossa kaksi tuntia kerrallaan.

Kerhon lomassa muskariin?

Kiikalan ja Kirkkokadun päiväkerhossa voi osallistua myös muskarituntiin. Musiikkipedagogi **Anna Schukovin** ohjaama muskari on maksullinen: 90 €/lukukausi/15 opetuskertaa à 45 min. Muskariin ilmoittaudutaan samalla lomakkeella kuin päiväkerhoonkin.

Ilmoittautuminen alkamassa

Ilmoittautuminen elokuussa alkavan toimintakauden kerhoihin käynnistyy 17.2. ja jatkuu 5.4. saakka. Ilmoittautumislomakkeen voi täyttää verkkosivuilla www.salon-seurakunta.fi/lapset. Lapsen saamasta kerhopaikasta ilmoitetaan toukokuun aikana.

Lisätietoja päiväkerhojen toiminnasta saa kerhopisteistä ja vastaavalta lastenohjaajalta **Katja Nurmiolta** 044 774 5253.

KERHOPAIKAT

- ▶ Halikon Pikkupappila, Kalliokuja 2
- ▶ Kiikalan seurakuntatalo, Kirkkotie 4
- ▶ Kiskon seurakuntatalo, Uudenmaantie 2
- ▶ Kuusjoen seurakuntatalo, Ylikulmantie 235
- ▶ Muurlan seurakuntakoti, Uotilantie 1
- ▶ Perniön Pappila, Lupajantie 7
- ▶ Perttelin seurakuntatalo, Mikolantie 5
- ▶ Salo-Uskela
 - Mahlakankareen seurakuntakoti, Koivulankuja 2
 - Paunalan seurakuntakoti, Sillanpäänkatu 5
 - Seurakuntatalo, Kirkkokatu 6
- ▶ Suomusjärvi, Kitulan seurakuntakeskus, Kitulantie 7
- ▶ Särkisalon seurakuntakoti, Kirkkopolku 1

Koululaisille kesäkerho

Seurakunta järjestää ensi- ja toisluokkalaisille kesäkerhon 1.–17.6. Mahlakankareen seurakuntakodissa. Mukaan mahtuu 20 ensimmäiseksi ilmoittautunutta. Lomake avautuu seurakunnan verkkosivulla 1.4. klo 8.

Kaksivuotiaiden kerhoa on kokeiltu kulluvalla kaudella Ollikassa. Ensi kaudella taaperoiden kerho on tarjolla Kirkkokadun seurakuntatalossa.

Kesäkerho on avoinna klo 8–16, mutta siellä voi olla myös vähemmän aikaa. Retket ja muu ohjattu toiminta ajoittuvat 10:n ja 14:n välille.

Päivän aikana kerholaiset saavat lounaan ja välipalan. Ruokamaksua peritään 5 €/päivä, muuten kerho on ilmainen.

Laatikoista on moneksi. Mahlakankareen päiväkerhossa niistä rakennettiin taloja.

Viime kesänä koululaisten kesäkerho oli keskustassa, ensi kesänä Mahlakankareella. Kuvan kauppaleikissä oli myyntituotteena jäätelö.

Kerhokausi jatkuu koko kevään

Perheille suunnattu kerhotoiminta eri muodoissaan jatkuu toukokuun lopulle asti.

Perhekerhot

- ▶ Halikon Pikkupappilassa ke klo 9.30–11.30.
- ▶ Kiikalan seurakuntatalossa ke klo 9–11.
- ▶ Kuusjoen seurakuntatalossa to klo 9–11.
- ▶ Muurlan seurakuntakodissa ke klo 10–12.
- ▶ Perniön Pappilassa to klo 9–11.
- ▶ Perttelin seurakuntatalossa ti klo 9–11.
- ▶ Salo-Uskelan alueella Ollikassa ja seurakuntatalossa ti klo 9–11, Mahlakankareella ja Paunalassa to klo 9–11.
- ▶ Särkisalon seurakuntakodissa ke klo 9–11.

Iltaperhekerhot

- ▶ Halikon Pikkupappilassa to klo 17–19.
- ▶ Salo-Uskelan seurakuntatalossa ke klo 17–19.
- ▶ Perniön Pappilassa to klo 17–19: 13.2. * 27.2. * 12.3. * 26.3. * 23.4.

Perniön kerhoa pidetään yhteistyössä MLL:n kanssa.

To 27.2. ja 26.3. Perniön kerhoon voitulla jo klo 16:sta lähtien ja tarjolla on yhteinen päivällinen. Muilla kerhoilla nautitaan iltapalaa. Molemmista on vapaaehtoinen maksu.

Vauvakerho

Kerho noin 0–18 kk:n ikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen tai muille läheisilleen keskiviikkoisin klo 13–15 Mahlakankareen seurakuntakodissa.

Perhekerhot

Masukkikerho

Odottaville äideille yhdessäoloa ja vertaistukea joka toinen tiistai klo 17–19 Mahlakankareen seurakuntakodissa, seuraavan kerran 11.2. ja 25.2. Tiedustelut **Jaana Ahlroos** p. 044 774 5393.

Äitikerho Mariat

Kerho ensisijaisesti 6–8-vuotiaiden lasten äideille maanantaisin klo 17–19 Halikon Pikkupappilassa.

Tiedustelut merja.palokankare@evl.fi, puh. 045 646 8477.

Miia, Matilda, Väinö ja Sami Koivisto olivat kaikki yhdessä lähteneet perhekerhoon Ollikkaan, kun isälläkin sattui olemaan vapaata.

MIELI JA PÄIHTEET MESSUTEEMOINA

Mieli ja päihde 2020 -messut järjestetään ti 31.3. klo 14–18 Salon kaupungintalolla, Tehdaskatu 2. Tapahtuman teemana on ennaltaehkäisy. Paikalla esittyy yli 20 mielenterveys- ja päihdepalveluita tuottavaa organisaatiota, ja ohjelmassa on teemoihin liittyviä asiantuntijapuheenvuoroja sekä musiikkia.

Tilaisuus on avoin kaikille aiheesta kiinnostuneille, kuten kuntoutujille, omaisille, ammattilaisille, koululaisille ja opiskelijoille. Sisään pääsee ilmaiseksi.

Messut järjestää Salon mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakasraati, jonka tarkoituksena on lisätä mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakkaiden sekä heidän omaistensa osallisuutta. Asiakasraadissa ovat järjestösektorin toimijoiden lisäksi mukana Salon kaupunki ja Salon seurakunta.

LAITETAAN LAHJAT KÄYTTÖÖN

Perniön seurakuntatalossa (Lupajantie 9) tutustutaan la 7.3. Raamatun opetukseen armolahjoista. Samalla on tilaisuus pohdita omien (armo)lahjojen käyttöä lähestyvässä.

Päivä alkaa aamukahvilla klo 9.30. Sen jälkeen Lähetysyhdistys Kylvään raamattuteologi ja Raamattu tutuksi -radio-ohjelman opettaja **Jukka Norvanto** pitää kaksi luentoa armolahjoista.

Jukka Norvanto

Lounasta on tarjolla klo 12; vapaaehtoisella maksulla voi tukea Itä-Siperian Ulan Uden kirkkohanketta. Ryhmäkustelut luentojen pohjalta ovat vuorossa klo 13, ja lopuksi pastori **Jarmo Mäki-Mikola** kertoo Kylvään työstä erityisesti Venäjän Burjatiassa.

Ruokailun vuoksi päivään toivotaan ilmoittauduttavan 3.3. mennessä riitta.sil-lankorva@evl.fi, p. 044 774 5214 tai tarja.laurila@evl.fi, p. 044 774 5293. Ilmoita myös erityisruokavaliot ja mahdollinen kyytitarve Salo-Uskelan seurakuntatalolta.

SEURAKUNNASSA TEHDÄÄN MONENLAISTA TYÖTÄ. LASTENOHJAAJA EIJA KORPI KERTOO TÄSSÄ TAMMIKUISESTA TIISTAISTAAN JA NUORISOTYÖN-OHJAAJA TIMO SJÖBLOM SISUPARTIOILLE OMISTETUSTA MAANANTAISTAAN.

Eija Korpi
lastenohjaaja

Tiistai 14.1.2020

Tiistainen työpäiväni alkoi kauppareissulla. Hain tarjottavaa Ollikan perhekerhoon, jota pidän työparini **Mariittan** kanssa. Kahvit olivat keitettynä ja tarjoilut esillä, kun perhekerholaiset tulivat yhdeksän aikaan.

Leikkiä, seurustelua ja kahvittelua sisältävän kerhon lopulla kokoonnuimme kynttilähetkeen. Siihen kuuluu usein jokin meidän ohjaajien valmisteleva kertomus, ja aina on mukana kerhorukous: "Pienet suuret ihmiset Taivaan Isä suojelet, siunaa meitä kaikkia, kotona ja kerhossa." Tällä kertaa lauloimme lopuksi lumilauluja, vaikei ulkona lunta ollutkaan.

Perhekerhon päätyttyä neuvottelimme Mariittan kanssa seuraavan yhteisen

kerhokertamme hankinnoista ja ohjelman toteutuksesta. Sitten minun olikin aika jo suunnata iltapäiväksi Särkisaloon pitämään päiväkerhoa. Meillä oli tällä kertaa lelu-päivä, joten kerholaisilla oli mukana oma lelu kavereille esiteltäväksi.

Kolmituntisessa kerhossa ehdimme monenlaista muutakin. Ohjelmavalikoimassamme on leikkiä, lauluja, askartelua, eväiden syöntiä, sadun kuuntelua, liikuntaa sisällä tai ulkona, pelejä ja kuumien kertoilua. Kynttilähetki kuuluu jokaiseen kerhokertaan. Ja iloinen hyvästely seuraavaa tapaamista odotellen: "Kiitos tästä kerhosta, hauska jälleen tavata, hei, hei, hei, nyt matka kotiin vei!"

Pidän työni monipuolisuudesta, vaih-

Timo "Sönde" Sjöblom
nuorisotyönohjaaja

Maanantai 20.1.2020

Työpäiväni ei alkanut heti aamusta, jos työksi lasketaan vain työpaikalla tehty. Tänä aamuna istuin omalla kotisohvalla Yle Areenaa katsellen, tarkoituksena löytää sieltä jätteiden kierrättämiseen sopiva lyhyt videopätkä, joka kiinnostaisi sekä lapsia että aikuisia. Video saisi kertoa, mitä roskalle tapahtuu sen jälkeen, kun se on laitettu oikeaan kierrätysjäteastiaan.

Aamuinen etätyöni oli valmistautumista Sisupartion koloiltoihin, jotka ovat näin maanantaisin. Pelkkä kierrättäminen ei niissä tänään ollut aiheena, vaan pienempien sisupartiolaisten kanssa mietittiin myös oman partiopolun kulkua – mitä kaikkea partiossa oleminen antaa ja mahdollistaa.

Partiopolun pohdintaan olin pyytänyt mukaan oman kogi-ohjaajani **Oton**, jonka kanssa päätimme käyttää KIM-leikkiä. Siinä partiolaiset koettivat panna mieleensä pöydällä oleva esineet: kolme erilaista partiohuivia, kogi-nappulat, itse tehty puinen väkipyörä, partiokassi, Tammileirin istuinalusta ja omatekoinen sähkötyksavain morsettamiseen.

Ilta meni nopsaan kahden sisuryhmän kokoontumisissa. Taas huomasin, että vaikka sisupartiolaiset kaipaavat joissakin tilanteissa erityistä tukea, niin usein heidän kanssaan voi tehdä ihan tavallisia partiojuttuja.

televuudesta ja luovuudesta. Saan tehdä työtä itsenäisesti, mutta myös työparin kanssa. Koskaan ei ole kahta samanlaista päivää.

ARTTU HEINÄ

PS. Sisupartiolaista ovat partiolaiset, jotka tarvitsevat erityistä tukea esimerkiksi vamman tai pitkäaikaissairaudesta takia. Sisutoiminnassa on ohjaajia enemmän kuin muissa ryhmissä. Partio-ohjelmaa sovelletaan osanottajien tarpeiden mukaan. Sisupartio toimii keskustassa, mutta mukaan voi tulla koko Salon alueelta.

Muulla varaukset suoraan diakoniatyöntekijän numeroon:

Kiikala & Suomensjärvi:
puh. 040 520 9673

Kisko & Muurla:
puh. 041 442 4747

Kuusjoki & Pertteli:
puh. 040 849 6720

Vaatekammari
Kirkkokatu 5, Salo
avoinna ke klo 10–13
puh. 050 381 1717

Jos haluaa lahjoittaa kammariin vaatteita ja kenkiä, niitä voi tuoda Salottoon (Kirkkokatu 5) sen aukioloaikoina ti-pe klo 10–14.

PERHEASIAN NEUVOTTELUKESKUS

Kauppakeskus Plaza,
Vilhonkatu 8, kolmas kerros
ajanvaraus ti ja to klo 12–13
puh. 044 774 5217
perheneuvonta.salo@evl.fi

VAPAAEHTOISTYÖ

Koordinaattorina diakoni
Sanna Saramo
puh. 044 774 5296
Monenlaisia tehtäviä tarjolla verkkosivustolla
vapaaehtoistyö.fi/salo.

1/2020 Julkaisija

Salon seurakunta
Torikatu 6, 24100 Salo
www.salonseurakunta.fi

Toimitus

Päätoimittaja Timo Hukka
p. 0400 784 322
timo.hukka@evl.fi

Toimitussihteeri

Ulla-Maija Kytölä
p. 044 774 5212
ulla-maija.kytola@evl.fi

Seurakunta

SANOMAT

Sivunvalmistus
Salon Seudun Sanomat Oy
Kaisa Salmelin

Jakelu Varsinais-Suomen
Tietojakelu Oy ja Posti Oyj

Paino
Salon Lehtitehdas,
Salo 2020

Painos 26 052 kpl

Neljä vuosikymmentä lukujen lumoissa

ULLA-MAIJA KYTÖLÄ

Uiimeisetkin kokoukset on istuttu, työhuoneen kaapit ja laatikot tyhjennetty. Talousjohtaja Marjut Eriksson lähtee kevein askelin vapaalle.

Yli neljäkymmenen vuoden työura taloushallinnon tehtävissä ei ollut aivan alkuperäinen aikomus:

– Lapsena haaveilin sisustusalasta, mutta sitten luvut veivät mennessään.

Eikä nyt puhuta läksyenluvusta, joka ei kuulemma kovin kiinnostanut, vaan numeroista: matematiikasta koulussa ja laskenta-toimesta kauppapilaitoksessa.

– Luvut eivät ole vain numeroita, vaan johdatavat johonkin tulokseen, kuten kustannuslaskennassa tai kirjanpidossa. Se niissä kiehtoo.

Paluumuuttajina Salon seudulle

Toistakymmentä vuotta Marjut Eriksson piti numeroita ojennuksessa yksityisellä sektorilla pitkin Etelä-Suomea, kunnes kotiseutu kutsui:

– Miehelleni tarjottiin töitä Salosta, ja samaan aikaan oli Särkisalossa haettavana kunnan kirjanpitäjän paikka, johon minut valittiin.

Kesällä 1988 muutettiin Särkisaloon. Jo aiemmin hankitusta vapaa-ajan asunnosta alettiin remontoida vakituista kotia huone kerrallaan. Pesutilojen valmistumista odotellessa käytiin pitkälle syksyyn iltapesulla Meripirtin rannassa.

Lapsia oli siinä vaiheessa kaksi. Kahdeksanvuotias Kaisa keksi asettaa maallemuuton ehdoksi ponin hankkimisen, ja siihen suostuttiin. Pikkusisko Kerttu aloitti syksyllä ekaluokan.

Kohti suurempia saappaita

Särkisalon kunnan kirjanpito oli Marjut Erikssonin hoidossa kuusitoista vuotta. Kopäivätyön rinnalla hän toimitti Särkisalon kuulutuslehteä ja hoiteli kotoa käsin omaa tilitoimistoa.

Perheen kolmannen tyttären Venlan syntymä laajensi äidin toimenkuvaa entisestään. Tytön ristiäisissä Marjut Erikssonia pyydettiin ottamaan sivutoimekseen seurakunnan taloudenhoitajan tehtävät. Hän hoiti niitä viisi vuotta, kunnes siirtyi Särkisalosta kokoaikaisesti seurakunnan palvelukseen vuonna 2004, ensin Salo-Uskelaan ja sittemmin Salon seurakuntaan. Samaa aikaan perhe muutti Saloon.

Tiesin kyllä mihin pääni pistän.

Marjut Eriksson

Talousjohtajan virkaan Marjut Eriksson nimitettiin 1.1.2012 lukien, kirkkovaltuuston tiukan äänestystuloksen jälkeen. Osa

– Mitäkö jään kaipaamaan? Ehkä lounaita työkaverien kanssa! Marjut Eriksson sanoi viimeisen työpäivänsä lounastauolla.

luottamushenkilöistä olisi halunnut viran ulkoiseen hakuun.

Edellisen talousjohtajan varahenkilönä jo toimittuaan Marjut Erikssonilla ei ollut halua tulla tulevaan tehtävään:

– Tiesin kyllä mihin pääni pistän.

Oli myös sopivasti kunnianhimoa näyttää, että selviää.

Kuraa ja kiitosta

Rankimmat ajat talousjohtajan uralta on helppo nimetä:

– Ehdottomasti vuoden 2015 talouden tasapainotussuunnitelman myötä tulleet henkilöstövähennykset, Marjut Eriksson sanoo.

Mukavaa taas on ollut silloin, kun on saanut jonkin haasteellisen asian ratkaistua.

– Joskus on sentään saanut kiitostakin joko sivusta tai asianosaiselta.

Muutamia kiinteistöjä – joita Salon seu-

rakunnalla totisesti riittää – on saatu myydyksi kohtalaisen hyvällä korvauksella. Siitäkin voi olla tyytyväinen.

– Mutta kyllä henkilöstöön liittyvät asiat ovat ykkössijalla niin ilon kuin murheen aiheina.

– Jos minulle ennen olivat luvut mieluisia, niin nykyään olen pitänyt eniten vuorovaikutuksesta henkilöstön kanssa.

Rohkeita ratkaisuja tarvitaan

Jonkinlaista yhteenvetoa kai sopii talousjohtajalta odottaa siitä, miten Salon seurakunnalla on mennyt ja miltä nyt näyttää.

– Onhan sillä mennyt tosi hyvin, mutta seurakunnan päättäjien pitäisi nykyistä voimakkaammin reagoida verotulojen väheneemiseen, Marjut Eriksson toivoo.

Taloutta lähdettiin tasapainottamaan viisi vuotta sitten, kun yhteisöverotulot romahkivat ja sittemmin poistuivat kokonaan. Samaa aikaan alkoi kirkollisverotulojen lasku.

Tarve on ollut tiedossa, mutta toimenpiteet sen johdosta liian varovaisia.

– Seuraavan kymmenen vuoden aikana ei ole mahdollista pitää tätä henkilöstöä ja näitä tiloja.

Mummille riittää töitä

Marjut Eriksson lähtee eläkkeelle ensimmäisenä lain sallimana päivänä. Näin hän oli päättänyt jo kauan sitten, mutta aikomus vahvistui, kun työuran loppuvuosiin osui sellainenkin haaste kuin rintasyöpä. Nyt kaikki on kunnossa, mutta terveys on luonnollisesti ykkössijalla eläkevuosien toivelistalla. On myös mukava viettää enemmän aikaa neljän lapsenlapsen kanssa. Tämän lehden ilmestyessä Marjut Eriksson on lapsenlukkana Kertun perheen lomamatkalla. Kun mukana on sylivaava ja kaksi leikki-ikäistä, on hyvä olla monta aikuistakin heistä huolehtimassa.

– Ja mieheni kanssa olen luvannut mennä kalaan Särkisalon vesille.